

Íløgurnar eru ikki nóg stórar

Fíggarlógini ber á rætta borðið, men landsbankastjórin heldur tað vera spell, at tað so at siga bara eru íløgurnar, sum verða brúktar at stýra búskapinum við

JÓANNES HANSEN

Sigurð Poulsen, landsbankastjóri, heldur, at høvuds-
tøluni á figgjarlógini, sum
løgtingið samtykti í gjár,
vísa, at tað gongur rætta
vegin í føroyska búskapin-
um. Men hann harmast
samstundis um, at politik-
arnir framvegis fyrst og
fremst brúka íløgurnar at
stýra búskapinum við.

Tá ráðgevandi nevndin
hjá forsætismálaráðharran-
um í síðstu viku kom við
sínari frágæðing, mæltu
teir til, at landsstýrið ikki
fer undir stórrí almennar í-
løgur, sum fara at skunda
undir búskaparliga vøkstur-
in í samfelagnum. Hetta
gjordu teir samstundis sum
teir mæltu til, at farið verður
undir nakrar bygnaðar-
broytingar, sum skulu hava
við sær, at trýstið á føroyska
búskapin ikki verður so
stórt.

– Um tað ikki ber til at
stýra upp og niðurgongdini
í búskapinum á annan hátt
enn við íløgnum, so taki
eg undir við donsku nevnd-
ini í, at tað verður hildið
aftur við íløgnum, men
samstundis má eg undir-
strika, at eg haldi ikki, at
hetta er besti máttin at stýra
samfelagsgongdini, soleiðis
at sum mest fæst burturúr
ti, sum er goymt í búskapin-
um.

Hetta sigur Sigurð Poul-
sen, sum visir á, at samlaðu
íløgurnar í Føroyum fram-
vegis eru niðanfyri tað, sum
í vesturheiminum verður
hildið at vera lægsta markið
fyri einari sunnari sam-
felags menning.

– Í vesturheiminum verður
roknad við, at íløgurnar
á hvørjum ári skulu vera í
minsta lagið 20–25 prosent

av bruttotjóðarúrtøkuni, og
tað verður mettt sera óhepp-
ið, um íløgurnar fara niður
um 15 prosent. Í Føroyum
hava miðal íløgurnar í sjeiti
og áttati árunum verið um-
leið 30 prosent í miðal, og
fleiri ár í áttati árunum vóru
tær umleið 50 prosent. Hetta
er óhoyrt í teimum londun-
um, sum vit vanliga sam-
meta okkum við. Samlaðu
íløgurnar í Føroyum kom-
andi ár fara at vera niðanfyri
15 prosent, og tað er ikki
nóg mikið, um sum mest
skal fáast burturúr búskapin-
um, sigur Sigurð Poulsen,
landsbankastjóri.

Ein stórr partur av al-
mennu íløgnum siggjast í
avtaluni millum landsstýrið
og kommunurnar og so á
løgtingsfiggjarlógini.

– Privatu íløgurnar vald-
ast, hvussu vinnulívið og
einstaklingarnir siggja uppá
framfærdina. Íløgurnar hava
higartil ikki verið nóg stórar,
og eg rokni heldur ikki við,
at tær komandi ár fara at
vera so stórar, sum tað hevði
verið ynskiligt.

Orsøkirnar

At ráðgevandi nevndin
mælir til ikki at økja al-
mennu íløgurnar, kemst av
at teir siggja íløgurnar sum
møguleikan at stýra samla-
ða búskapinum.

– Tað er ein veruleiki, at
íløgurnar eru lættast máttin
at stýra virkseminum uppá,
men harvið er ikki sagt, at
hetta er besti máttin. At hetta
amboðið verður brúkt kemst
av, at tað tókst sera torført
at fáa politikarnir at gera
bygnaðarbroytingar, ið hava
við sær, at tað verður biligari
at reka samfelagið. Tað eru
seráhugamál av ymsum
slagi, sum verja bygnaðir-
nar, ið dyrka um raksturin

av samfelagnum, og tað
krevst nóg av politikaru-
num at broyta hesar bygn-
aðir. Og so leingi, sum
bygnaðirnar ikki eru broytt-
ir, so er neyðugt at brúka
íløgurnar at stýra við, og tað
er ikki besta amboðið, stað-
festir Sigurð Poulsen.

Sum dømi um áhugamál,
ið verja bygnaðir, sum gera
tað dyrari enn neyðugt at
reka føroyska samfelagið,
nevnið Sigurð Poulsen, fak-
feløgini (landsbankastjórin
heldur hesi áhugamálini ikki
vera so sterk í Føroyum,
sum tey eru aðra staðni í
vesturheiminum), kommun-
urnar og lokal áhugamál av
øðrum slagi.

– Í fólkaræðinum er tað
sjálvsagt, at politikarnir
lurta eftir fólkinum og tí,
sum borgararnir ynskja.
Takið hjá politikarunum er
at taka avgerðir, sum tæna
heilðini, og tá kemst ikki
uttanum, at politikarnir við-
hvørt koma uppá tvørs av
seráhugamálum.

Álitsskapan tekur tíð

Landsbankastjórin heldur,
at politikarnir hava ein
stóran møguleika at syrgja
fyri fyrirteytum, sum kunnu
hava við sær, at íløgurnar í
føroyska samfelagnum fara
at koma upp á tað stöðið,
sum verður mettt at vera skil-
agott í vesturheiminum.

– Avtalan um kommunalu
íløgurnar er eitt stig á vegn-
um. Eg vóni, at avtalan fer
at verða útbýgt, soleiðis at
hon eisini fer at fæva um
raksturin. Málið má vera, at
landið og kommunurnar
gera avtalur um, hvussu
stórr partur av øllum bú-
skapinum skal vera almennur
ella við øðrum orðum,
hvussu stórar samlaðu ílög-
urnar og samlaði raksturin

hjá landinum og komm-
ununi skulu vera.

Sigurð Poulsen heldur
eisini, at privatu íløgurnar
eru nóg tengdar at leiklut-
inum hjá politikarunum:

– Hóast talan hevur verið
um stóran vøkstur nógvum
vinnugreinum, so hevur
tað ikki gingið so skjótt at
fáa glið á íløgurnar. Í
nógvum førum er hetta
neyvan, tí vinnulívið – í
framleiðsluvinnuni,
fiskivinnuni og alivinnuni –
ikki hevur hug at gera
íløgur. Heldur er orsøkin, at
vinnulívið bíðar eftir,
hvørjar treytirnar fara at
vera.

Sigurð Poulsen visir á, at
politiski myndugleikin
síðstu tíðina hevur tikið
stig, sum áttu at skunda
undir íløguglugin hjá vinn-
uni, t.d. tá partafelagsskatt-
urin varð lækkaður. Men
landsbankastjórin undrast
ikki á, at vinnulívið fram-
vegis er varðið:

– Tað tekur tíð at bygja
álit upp. Ein nýggjur hug-
burður skal seyra út í
samfelagið, og tað tekur
sína tíð. Summi vinnulívs-
fólk hava bíðað eftir, hvussu
tað fór at verða við vinnu-
lívsstuðlinum. Nú er tann
spurningurin avgreiddur, og

Sigurð Poulsen, landsbankastjóri, roknar ikki við, at vit
sleppa heilt undan einari búskaparligari niðurgongd

tað fer at hava við sær, at
onkur fer at gera íløgur.
Men tað er ikki víst, at hetta
fer at siggjast so ógvuliga
væl beinanvegin. Tað eru
tey, sum spyrja, hvussu poli-
tikarnir fara at reagera, tá
búskapurin fer at koma í eitt
nos. Eg rokni ikki við tí
niðurgongdini, sum var
fyrst í niðarunum, men vit

sleppa ikki óskalað, og so
er spurningurin, um politi-
karnir fara at geva eftir
fyri tí trýstinum, sum tá fer
at verða lagt á teir frá
summum í vinnuni, um at
fáa stuðulin aftur. Tá verður
tað, at politikarnir fáa
høvi at vísa, hvat teir ætla
og vilja.

Skódeildin í Handilskjarnanum

Fjølbroytt úrval
av skóm

499,-

449,-

279,-

Handilskjarnin

N. Finsensgøta 8 • Tlf. 317919

www.handilskjarnin.fo

Størri stuðul til strandferðsluna

*Nóg broytingaruppskot vóru lögð fyri tingið undan 3.
og endaligu viðgerðini av figgjarlógini fyri ár 2000*

JÓANNES HANSEN

Lógin fyri inntøkurnar og
útreiðslurnar hjá lands-
kassanum í ár 2000 var til
3. og endaligu viðgerð í
løgtinginum seinnapartin
í gjár. Málið stóð á dags-
skránni fyri tingfundin
klokkan tíggu fyrrapartin,
men tá var so nóg annað
á skránni, at tað varð ikki
komið til figgjarlógina,
áðrenn tingmenn fóru til
døgurða.

Tingfundur var aftur
seinnapartin klokkan
hálvum tvey, og tá var
figgjarlógini á skránni.
Málið var ikki endaliga
avgreitt, tá blaðið fór til
prentingar.

Teir báðir stóru and-
stöðuflokkarnir, javnaðar-
flokkurin og sambands-
flokkurin, skutu upp, at

hækka játtanina til Lands-
sjúkrahúsið við 4,5 milli-
ónum, og tað skuldi eisini
atkvøðast um eitt uppskot
um at hækka játtanina til
Suðuroyar Sjúkrahús við
1,9 milliión.

Andstöðuflokkarnir
skutu upp at játta Lands-
verkfrøðinginum fimm
milliiónir til arbeiði og fyr-
ireikingararbeiði til íløgur
kring landið. Teir skutu
eisini upp, at Strandferðsl-
an skuldi fáa 490 túsund
krónur eyka, soleiðis at
Smyril komandi ár kann
sigla tveir túrar til Suður-
oyar mánadag.

Nóg av hesum upp-
skotunum varð roknad við
fóru ikki at fáa nóg stóra
undirtøku í tinginum.

Harafurtimóti varð mettt
sannlíkt, at eitt uppskot
um at hækka játtanina til

Strandferðsluna við 10,4
milliiónum krónum fór at
verða samtykt. Uppskotið
kom fyri tingið, tí uppskot-
ið um at hækka ferðaseðl-
agjaldið við strandferðsl-
uskipunum ikki hevur
undirtøku í tinginum.

Undir 2. viðgerð boðaðu
samgongutvingmenn, t.d.
Herger Nielsen og Jó-
hannis Nielsen, frá, at teir
tøku ikki undir við at
hækka ferðaseðlaprísir. Um
løgtingið seinnapartin
í gjár samtykti uppskotið
um at veita Strandferðsl-
uni 10,4 milliiónir meiri,
enn tað frammanundan var
ætlað, so var tað fyrri fram-
vegis at halda prísirnar fyrri
at ferðast á tí stöðinum,
sum teir higartil hava verið á.